

Polanica-Zdrój, 21.11.2022r.

UUP/117/11/2022

Szanowny Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia

Dotyczy: wypowiedzi Pani dr hab. n. med. Agnieszki Mastalerz – Migas Konsultant Krajowej w dziedzinie medycyny rodzinnej ws. refundacji leczenia uzdrowiskowego.

Szanowny Panie Ministrze,

jako organizacja reprezentująca największe krajowe zakłady leczenia uzdrowiskowego, w których zatrudnieni są lekarze różnych specjalizacji medycznych, zwracamy się do Pana Ministra jako organu powołującego z mocy ustawy „o konsultantach w ochronie zdrowia”, z wnioskiem o interwencję i zwrócenie uwagi Pani Konsultant Krajowej w dziedzinie medycyny rodzinnej w związku z jej ostatnią wypowiedzią na Twitterze poddającą pod wątpliwość refundację leczenia uzdrowiskowego. Jako uzasadnienie podając, że nie ma EBM – badań naukowych potwierdzających skuteczność leczenia uzdrowiskowego w wybranych jednostkach chorobowych.

Tą niefrasobliwą i nieodpowiedzialną wypowiedzią Pani Doktor wpisuje się, na szczęście, w coraz bardziej odosobnione i incydentalne poglądy dotyczące roli i znaczenia leczenia uzdrowiskowego w systemie świadczeń gwarantowanych w ochronie zdrowia, tj. prewencji, rehabilitacji i edukacji zdrowotnej.

Lecznictwo uzdrowiskowe w zakresie ekonomicznym i medycznym proponuje relatywnie tanie leczenie (vs inne procedury), wpływa korzystnie na jakość życia pacjentów z chorobami przewlekłymi i wielochorobowością, zmniejsza liczbę hospitalizacji, interwencji i wizyt lekarskich oraz znacząco obniża przyjmowanie leków, szczególnie anestezyjnych/przeciwbólowych. Polskie Towarzystwo Balneologii i Medycyny Fizykalnej oraz Konsultant Krajowy ds. Balneologii i Medycyny Fizykalnej jest chyba właściwszym adresatem do merytorycznych dyskusji na temat EBM i badań naukowych w lecznictwie uzdrowiskowym oraz innych dziedzinach niż Twitter i media branżowe. Wszyscy mamy świadomość mimo, że EBM powinna być złotym środkiem/rozwiązaniem praktyki klinicznej i standardów postępowania, to jednak są powody, dla których w praktyce nie zawsze można w medycynie wybierać decyzje wsparte silnymi dowodami, a to z powodów etycznych (brak możliwości przeprowadzenia badań randomizowanych, a najważniejsza wiedza pochodzi z badań obserwacyjnych/trudne i rzadkie operacje) lub ze względu na charakterystykę

pacjentów włączonych do badań klinicznych (np. kobiety, pacjenci z chorobami przewlekłymi, ogólnoustrojowymi i schorzeniami, słabo reprezentowanymi w badaniach klinicznych).

Zwracamy również uwagę Pani Konsultant, że w lecznictwie uzdrowiskowym chodzi także o profilaktykę oraz budowanie prawidłowych postaw zdrowotnych i edukację.

Szanowny Panie Ministrze,

wyduje się zasadne, aby Pan Minister jako organ powołujący Panią Konsultant, skierował uwagę Pani Doktor na problem lepszego wykorzystania potencjału lecznictwa uzdrowiskowego dziecięcego w profilaktyce i leczeniu otyłości dzieci, wad postawy, chorób dróg oddechowych, immanentnie związanych z obszarem zainteresowania Pani dr hab. n. med. Agnieszki Mastalerz – Migas (vide nasze pismo z dnia 4 października nr UUP/101/10/2022 w załączeniu). Niezależnie od – miejmy nadzieję – nieopatrznej wypowiedzi Pani Konsultant na temat refundacji świadczeń lecznictwa uzdrowiskowego, gorąco zapraszamy Panią Doktor do współpracy z naszą branżą w zakresie wykorzystania potencjału lecznictwa uzdrowiskowego dorosłych i dzieci w obszarze medycyny rodzinnej i chorób cywilizacyjnych dzieci.

Z wyrazami szacunku

Prezes Zarządu
Unii Uzdrawisk Polskich
Jerzy Szymańczyk
Radca Prawny

Otrzymują:

- 1 x Minister Zdrowia – Pan Adam Niedzielski
- 1 x Minister, Podsekretarz Stanu Ministerstwo Zdrowia – Pan Piotr Bromber
- 1 x Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia – Pan Filip Nowak
- 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Lecznictwa Uzdrawiskowego, Mundurowej Służby Zdrowia, Rehabilitacji i Gmin Uzdrawiskowych – Pan Patryk Wicher
- 1 x Polskie Towarzystwo Naukowe Balneologii i Medycyny Fizykalnej – Pan Jacek Chojnowski
- 1 x Konsultant Krajowy w dziedzinie Balneologii i Medycyny Fizykalnej – Pani Aleksandra Sędziak
- 1 x Związki Zawodowe branży uzdrawiskowej
- 1 x Izba Gospodarcza „Uzdrawiska Polskie”
- 1 x Członkowie Stowarzyszenia Unia Uzdrawisk Polskich – zarządy spółek i podmiotów uzdrawiskowych

UUP/101/10/2022

Szanowny Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia

Dotyczy: konieczności podjęcia pilnych działań systemowych zapobiegających likwidacji lecznictwa uzdrowiskowego dzieci w Polsce.

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu podmiotów leczniczych prowadzących leczenie uzdrowiskowe dzieci wzywamy do podjęcia pilnych działań przez Ministerstwo Zdrowia zapobiegających całkowitej likwidacji leczenia uzdrowiskowego dzieci w Polsce.

Stowarzyszenie Unia Uzdrowisk Polskich zraszające podmioty lecznicze, które udzielają m.in. świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia uzdrowiskowego dzieci i młodzieży, od ponad 7 lat podnosi w swoich licznych wystąpieniach, że dalsza bierność i zaniechania w podejmowaniu działań naprawczych przez Ministra Zdrowia, z mocy ustawy nadzorującego leczenie uzdrowiskowe – doprowadzi do zamknięcia ośrodków lecznictwa uzdrowiskowego dzieci w Polsce.

Na licznych spotkaniach z MZ i NFZ począwszy od roku 2014 do teraz **przedstawialiśmy diagnozę odnośnie barier eliminujących pacjenta, jego opiekuna i same podmioty uzdrowiskowe z realizacji leczenia dzieci i młodzieży.**

Raport końcowy z 2017 roku Zespołu do spraw opracowania koncepcji zmian w zakresie systemu lecznictwa uzdrowiskowego, powołanego przez MZ współtworzony przez Konsultantów Krajowych kluczowych dziedzin medycyny w Polsce, w tym Konsultant Krajową w dziedzinie pediatrii, przedstawił rekomendacje, których wdrożenie umożliwiłoby efektywne leczenie dzieci i młodzieży w uzdrowisku i uratowanie lecznictwa uzdrowiskowego w Polsce, tj:

- rekomenduje się ukierunkowanie uzdrowisk dziecięcych na rzeczywiste potrzeby Zdrowotne najmłodszego pokolenia (weryfikację kierunków leczniczych i wskazań do leczenia);
- rekomenduje się zmianę trybu kierowania dzieci na leczenie uzdrowiskowe (bezpośrednie kierowanie do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego);
- rekomenduje się zniesienie turnusowości pobytów leczniczych dzieci, polegającej na ścisłym określaniu dnia przyjazdu i wyjazdu dla określonej grupy pacjentów;
- rekomenduje się uelastycznienie czasu trwania leczenia w szpitalu uzdrowiskowym oraz sanatorium uzdrowiskowym dla dzieci;

- rekomenduje się dofinansowanie ze środków socjalnych kosztów przejazdów na leczenie uzdrowiskowe dzieci;
- rekomenduje się dofinansowanie ze środków socjalnych kosztów pobytu opiekuna w ramach leczenia dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci w wieku od 3 do 6 roku życia pod opieką osoby dorosłej;
- rekomenduje się przyznanie rodzicowi (opiekunowi) dodatkowego płatnego urlopu potrzebnego na przywiezienie i odwiezienie dziecka do i z uzdrowiska;
- rekomenduje się wprowadzenie zapisów gwarantujących możliwość corocznej waloryzacji stawki za osobodzień leczenia uzdrowiskowego dziecka;
- rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zmianę przepisów w oświacie np. wprowadzenie prawnych uregulowań, zobowiązujących nauczycieli ze szkół macierzystych, do uwzględniania ocen uzyskanych w trakcie leczenia uzdrowiskowego, zwiększenie ilości godzin opieki wychowawczej w okresie wolnym od nauki w szkole.

Do rekomendacji przedstawione zostały systemowe rozwiązania merytoryczne i prawne, których niezwłoczne wprowadzenie przyczyniłoby się do zahamowania likwidacji leczenia uzdrowiskowego dzieci i młodzieży.

Takim rozwiązaniem byłoby np. stworzenie możliwości tzw. krótkiej ścieżki kierowania, która pozwalałaby na przyjmowanie dziecka w trybie bezpośrednim oraz w trybie pilnym w przypadku dzieci np. bezpośrednio po leczeniu w oddziale szpitalnym, przed zabiegami operacyjnymi lub bezpośrednio po nich (np. przed lub po zabiegach ortopedycznych skolioz, przykurczów w przypadku MPDZ, wrodzonych wad stóp, nabytych dysfunkcji powypadkowych itp.). W przypadku dzieci to zakład lecznictwa uzdrowiskowego, a nie NFZ prowadziłby weryfikację formalną skierowania pod kątem wskazań i przeciwwskazań, zebranie innych istotnych informacji dotyczących pacjenta, ustalałby wstępny termin leczenia i wpisywałby do rejestru (kolejki oczekujących). Taka forma kierowania, akurat w przypadku specyfiki udzielania świadczenia, jak i samego pacjenta tj. dzieci i młodzież – mogłaby być efektywną. Wprowadzenie nowych zasad kierowania (powrót do funkcjonujących przed 1997 rokiem) pozwoliłoby świadczeniodawcom uzdrowiskowym na bieżący kontakt ze świadczeniobiorcą. Każdy przyjazd na leczenie byłby ustalany i potwierdzany indywidualnie, co dodatkowo zminimalizowałoby problem niedojazdów.

Stowarzyszenie Unia Uzdrowisk Polskich wielokrotnie alarmowało, że zaniechania i bierność w podejmowaniu działań naprawczych powoduje, iż każdego roku jest coraz mniej podmiotów uzdrowiskowych leczących dzieci, a te nieliczne, które jeszcze pozostały rozważają całkowitą rezygnację z kontraktowania tego świadczenia na kolejny rok. Bardzo prawdopodobne jest, że w 2023 roku nie będzie już lecznictwa uzdrowiskowego dzieci w Polsce pomimo dużej zachorowalności wśród dzieci i młodzieży.

Szanowny Panie Ministrze,

ciężko jest nam zgodzić się z pojawiającymi się w przestrzeni publicznej komunikatami decydentów – stwierdzeniami, iż nie ma „zapotrzebowania” na leczenie uzdrowiskowe dzieci w Polsce. Jak bardzo

ta forma leczenia jest pożądana świadczyć może raport WHO z 2022 roku, wskazujący m.in., że problem nadwagi dotyka już 1/3 populacji dzieci (otyłość lub nadwagę odnotowuje się u 29% chłopców i 27% dziewcząt). W całej Europie, w tym w Polsce, z nadwagą lub otyłością zmagają się 8% dzieci poniżej piątego roku życia, natomiast w przypadku pięcioletków jest to już odsetek wynoszący 29%. Do tego dochodzą zniekształcenia kręgosłupa, alergie i inne choroby, nieodpowiednie nawyki żywieniowe, brak aktywności fizycznej i brak odpowiedniej profilaktyki i rehabilitacji, a co również niezwykle ważne brak programu wdrażania edukacji zdrowotnej dla dzieci i rodziców ukierunkowanego na zdrowy tryb życia.

Uzdrowiskowe podmioty lecznicze z doskonałą bazą rehabilitacyjną, noclegową, żywieniową, a co najważniejsze profesjonalną kadrą medyczną, są miejscem, w którym Państwo realizować może swoje zadania w obszarze polityki rodzinnej, troski o najmłodszych, ich zdrowie i rozwój.

Pragniemy jednocześnie zauważyć, iż rozważana przez decydentów, zakomunikowana na spotkaniu ze Związkami Zawodowymi w Łądku-Zdroju, formuła ograniczenia leczenia jedynie do miesięcy wakacyjnych nie jest rozwiązaniem perspektywicznym – zabezpieczającym leczenie uzdrowiskowe dzieci i młodzieży, stanowi bowiem swoistą reglamentację leczenia dzieci (które będą musiały czekać do miesięcy wakacyjnych na wyjazd do uzdrowiska), natomiast podmioty uzdrowiskowe nie podejmą się utrzymywania bazy leczniczej, kadry medycznej dla udzielania świadczeń jedynie przez krótki okres w roku ze względu na koszty i straty finansowe.

Szanowny Panie Ministrze,

jako reprezentacja spółek uzdrowiskowych leczących dzieci i młodzież pragniemy zauważyć, że w obecnej sytuacji nie ma już miejsca na zastosowanie działań doraźnych i prowizorycznych i dlatego też wnosimy o niezwłoczne wprowadzenie możliwości bezpośredniego kierowania dzieci i młodzieży do uzdrowiska i pilne rozpoczęcie – przez MZ i jego departamenty jako organ odpowiedzialny z mocy ustawy za nadzór nad tą formą leczenia – konkretnych prac nad rozwiązaniami systemowymi zaproponowanymi w Raporcie z końca 2017 r., które uchronią lecznictwo uzdrowiskowe dzieci i młodzieży w Polsce od całkowitej zapaści i likwidacji.

Jednocześnie deklarujemy chęć współpracy przedstawicieli naszego środowiska.

Z wyrazami szacunku

**Prezes Zarządu
Unii Uzdrawisk Polskich**
Jerzy Szymbalski
Radca Prawny

Otrzymują:

- 1 x Minister Zdrowia – Pan Adam Niedzielski
- 1 x Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia – Pan Filip Nowak
- 1 x Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Lecznictwa Uzdrawiskowego, Mundurowej Służby Zdrowia, Rehabilitacji i Gmin Uzdrawiskowych – Pan Patryk Wichler
- 1 x Związki Zawodowe branży uzdrawiskowej
- 1 x Izba Gospodarcza „Uzdrawiska Polskie”
- 1 x Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP
- 1 x Członkowie Stowarzyszenia Unia Uzdrawisk Polskich – zarządy spółek i podmiotów uzdrawiskowych